

Zakaj se banke izmikajo nadzoru javnosti

Komu bi koristilo, če bi izvedeli za nosilce slabih kreditov, ki so ostali v bankah, se sprašuje dr. Jože Mencinger

IRENA FERLUGA

Zna biti, da imajo bankirji, še posebno tisti, ki danes vodijo (državne) banke, prav, ko bijejo plat zvona, da bi izgubili še teh nekaj strank in zaupanje v prihodnje, če bi objavili, komu so nekdanje uprave podeljevale danes slabe kredite, se strinjata tako dr. Peter Glavič, dolgoletni bорец za pravice malih delničarjev, in dr. Jože Mencinger, ki je že med hazardiranjem v času obilice poceni denarja opozarjal, da se ne more dobro končati.

Dobro plačani menedžerji

"Če bi objavili seznam dolžnikov pa pričakovali, da bi še ostali komitentni bank, je res vprašljivo. Dosti bolj problematično je, da je bilo decembra 2013 v NKBM še okoli 600 milijonov evrov kapitala, država je vanjo vložila okoli 1,3 milijarde evrov, zdaj pa naj bi jo prodali za 300 milijonov evrov. Pa so še v začetku letošnjega januarja ta kapital računovodsko razvrednotili in ga spravili na nič," je dejal Glavič, ki je kritičen do prenesenih terjatev na DUTB. "Prenesli so le tisto, za kar so pričakovali, da bodo lahko dobro unovčili, torej terjatve, ki jih podjetja odplačujejo, pa še dobra zavarovanja imajo. Iz tega so menedžerji DUTB tako dobro plačani, športni center Pohorje pa bo propadel," je dodal Peter Glavič.

Obe državni banki, z Banko Slovenije na čelu, nekaj podjetij in posamezniki čakajo, kako bo ustavno sodišče razsodilo: ali morajo po noveli zakona o dostopu do informacij javnega značaja objaviti tudi tiste dolžnike, ki še bremenijo bančne bilance, ali ne. Ali ima javnost pravico to izvedeti?

"Zdaj pravijo, da bi banke z razkritjem slabih kreditov izgubljale konkurenčnost. Normalno je, da se tega ne

Obetavne napovedi in vračilo premoženja

Potem ko so mali delničarji v okviru Vseslovenskega združenja malih delničarjev spomladi poslali pismo z argumenti proti razlastitvi malih delničarjev NKBM takratnemu predsedniku Evropske komisije Manuelu Barrosu, se do danes ni spremenilo nič. "Zdaj pa imamo obetavne napovedi o gospodarski rasti tako EBRD, Mednarodnega denarnega sklada in Evropske komisije, kar pomeni, da so se predpostavke, na osnovi katerih so bili mali delničarji NKBM razlašeni, spremenile. Osnova za razlastitev ni bilo dejansko stanje, ampak predvideno do leta 2015. Ker se to ne uresničuje, namesto velikega padca imamo rast BDP, bi pričakovali ponovni preračun in vračilo preveč zaplenjenega kapitala. Toda država ne da nič brez sodbe najvišjega sodišča, zato zdaj čakamo na presojo ustavnega sodišča," je dejal dr. Peter Glavič. (f)

Ko je virtualno bogastvo propadlo, je šla škoda v milijarde in začela se je prodaja podjetij

razkriva, saj ko so bili ti krediti odobreni, niso bili slabi, ampak so bili odobreni v hazarderskem obdobju, in normalno je, da se branijo to razkriti," pravi Mencinger in tudi, da se interes javnosti pri nas zelo hitro spreminja, pa še iz ene skrajnosti v drugo gre. "Še kakšnih osem let nazaj je bil interes javnosti in oblasti, da smo vsi hazardirali, če se spomnimo samo evforije pri kupovanju delnic NKBM. To, kar je bilo nekdanje odobravanje kot kapitalistična dejavnost, ko si dopoldne kupil po tisoč in popoldne prodal po deset tisoč, je danes postalo kriminal," pravi Mencinger.

Kdo je kriv?

Te zablode ali pa za kapitalistični red normalne špekulacije v Sloveniji danes plačujemo davkoplačevalci. "Leta 2007, ko so bili moji pomisleki proti takšne-

mu početju, sem bil označen za človeka, ki ne razume sodobnega sveta. Kdo je kriv za takšno stanje? Regulatorji, oblast, bankirji, tajkuni, vsi smo živeli v nekem čudnem svetu, ko smo si prizadevali bogateti s pomočjo finančnega bogastva. Kar je takrat veljalo za nekaj dobrega, danes velja za slabo. Grešni kozli so danes tajkuni, ki res niso vsi ovčice, a nekateri so delali vsem na oče," razlaga Jože Mencinger in pokaže na oblast: "Kriv je tisti, ki je ustvaril sistem, ki je to omogočal. Pogledati je treba torej v parlament, a tam tako niso razumeli, o čem so odločali. Revizorji, cenilci, tudi mediji so to podpirali."

Zakaj bi zdaj morali zaščititi imena, ki so na pogodbah o kreditih, ko so postali slabi? "Kaj bi dobili od objave takšnega seznama? Mnogi, danes označeni za tajkune, so kupovali delnice s sposojenim denarjem, tako dvigovali cene delnic, ustvarili nekakšno virtualno bogastvo, krediti pa so ostali. Šli so pač v igralnico. V tistih treh letih je neto dolg Slovenije porasel od nič na deset milijard evrov. Ko je virtualno bogastvo propadlo, je šla škoda v milijarde in začela se je prodaja podjetij. Zdaj pa je vse padlo na davkoplačevalce," je dejal Mencinger in pomenljivo dodal, da nam zdaj ne škodi tisto, kar smo v krizi izgubili, ampak negativno vzdušje, ki je posledica tega in ki ga iz dneva v dan obnavljamo. "To pomeni, da bankirji danes ne upajo dati kredita, ker ne vedo, če ne bo ta čez dve leti označen kot slaba terjatev," opozarja Mencinger.

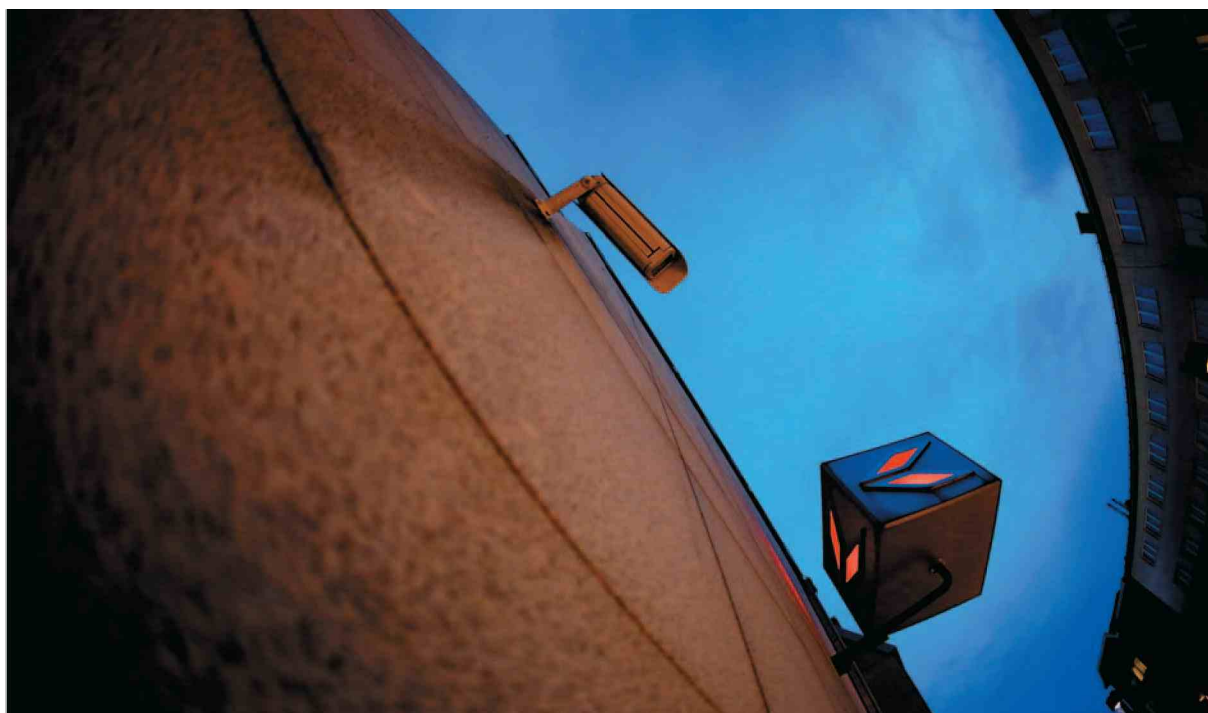
Page: 6

Reach: 108000

Country: SLOVENIA

Size: 497 cm2

2 / 2

"Bolj problematično je, da je bilo v NKBM okoli 600 milijonov evrov kapitala, država je vanjo vložila okoli 1,3 milijarde evrov, zdaj pa naj bi jo prodali za 300 milijonov evrov," razmišlja dr. Peter Glavič. (Andrej Petelinšek)